

Presentationer

Förbundsdirektionen 2 oktober 2019

*Utveckling av systemet för
sjukvårdsregional kunskapsstyrning*

FD 20191002

Förkortningar

NPO - Nationella programområde

RPO - Sjukvårdsregionalt programområde

NAG - Nationell arbetsgrupp

RAG - Sjukvårdsregional arbetsgrupp

RCC - (Sjukvårds-)Regionalt Cancercentrum

NSG - Nationell samverkansgrupp

RSG - Sjukvårdsregional arbetsgrupp

RCN - Registercentrum Norr

RCO - Registercentrum organisationer i samverkan

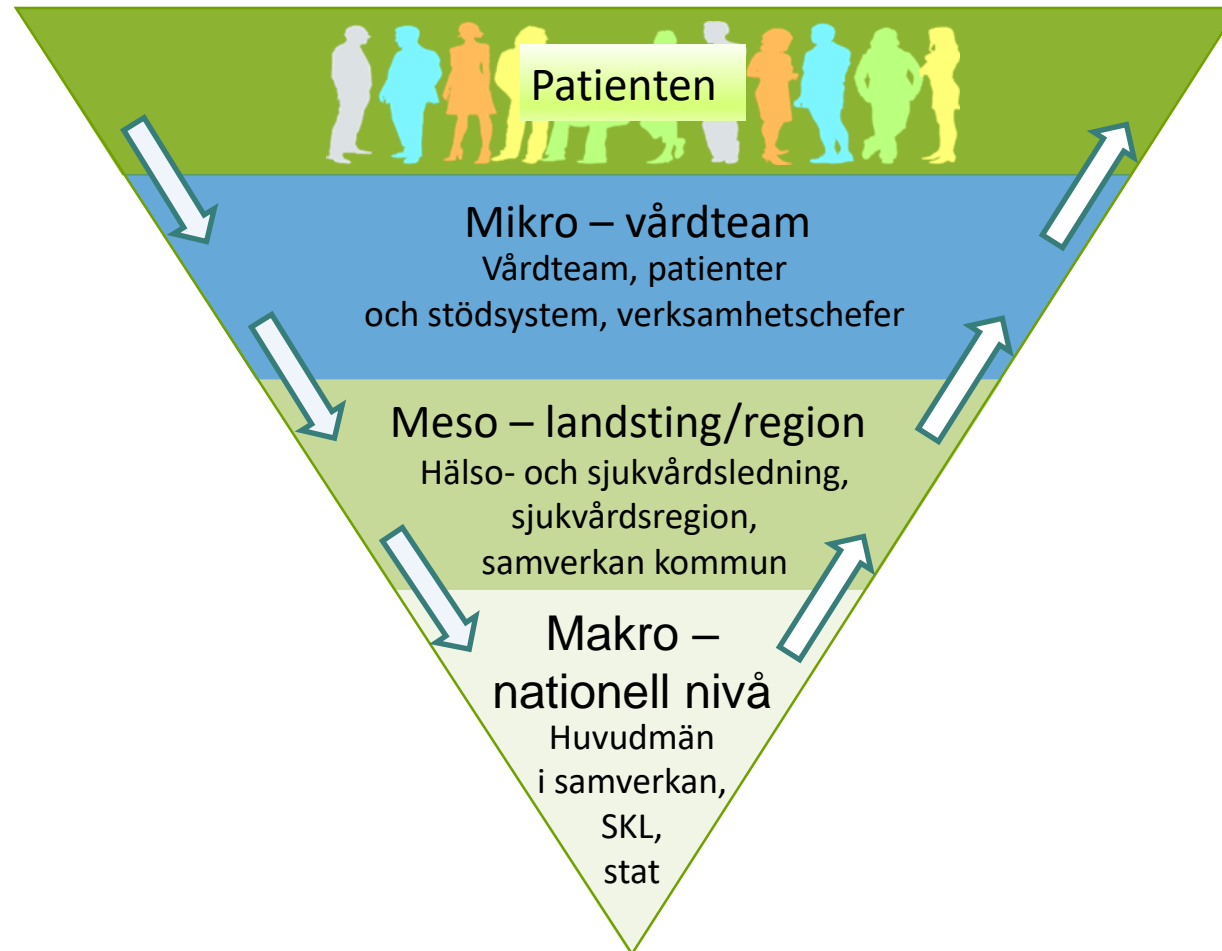
VpD - Vård på distans

ÖNH - Öron Näsa Hals

BFM - Bild- och funktionsmedicin

KUNSKAPSSTYRNING – resultatet av flera delar

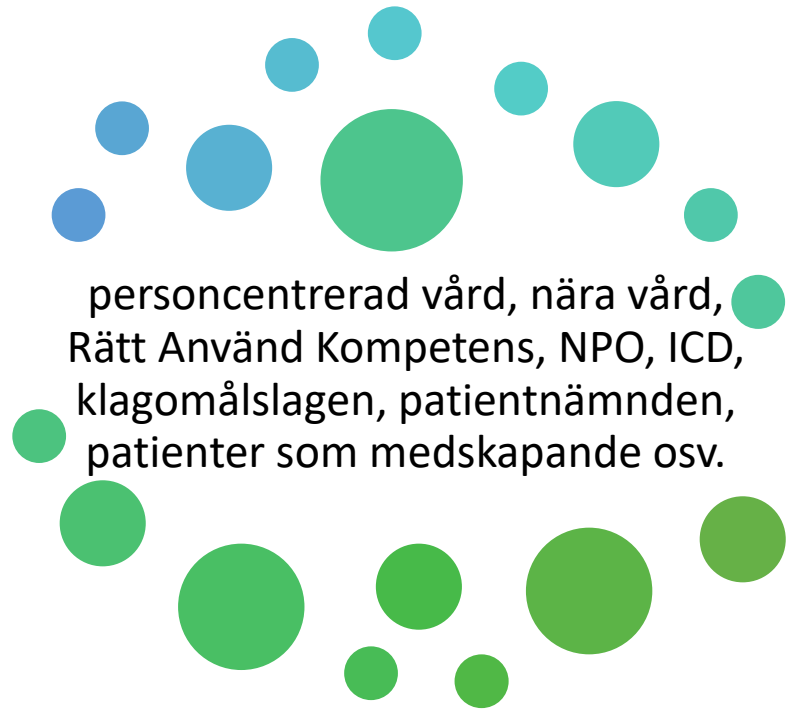

Varför ska vi arbeta med kunskapsstyrning?

Och ....

Gör vi inte redan det???

God vård

Kunskapsbaserad
Ändamålsenlig
Säker
Patientcentrerad
Effektiv
Jämlik
I rimlig tid

Helhetstänk

Strategi
Processer
IT-utveckling
Analyser
Standards
Tillit
Förbättringskraft i verksamheterna!

Göra nytt eller på nytt sätt?

Varför gör vi om systemet?

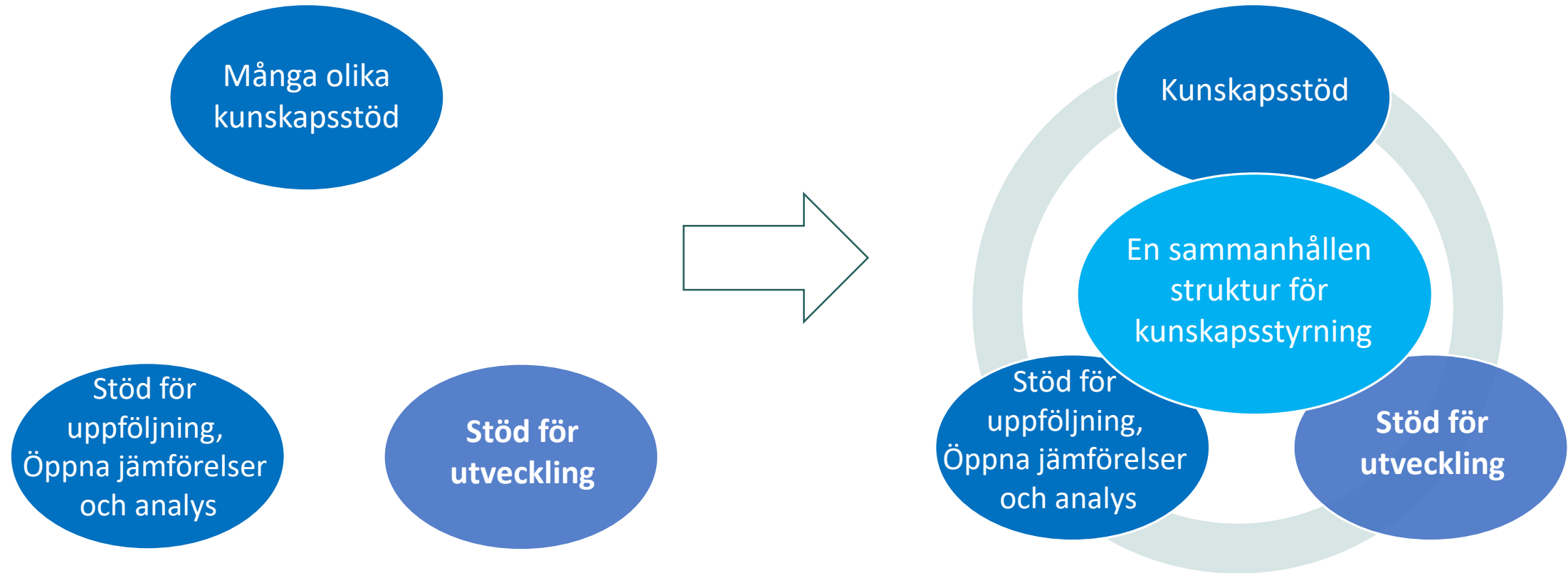

Det är inte rimligt att...

- Vi har så stora skillnader mellan och inom regioner
  - Det tar så lång tid att implementera ny kunskap
  - Vi inte använder alla data vi har i förbättringsarbete
  - Beslut på olika nivåer i sjukvården inte fattas baserat på bästa kunskap och data om kvalitet
-
- Kunskapsmassan växer snabbt, digitalisering ger nya möjligheter
  - Kunskapsstyrning kan frigöra resurser

Inte göra mera – bara mera tillsammans!

Stora Tänkare har sagt:

**Om vi fortsätter att göra
på samma sätt som vi
gjort hittills, blir
resultaten exakt
desamma**

Från Chefssamråd till RPO

Chefssamråd har funnits sedan 1983 med följande uppdrag;

- Bedömningar av förändringar och utveckling inom specialiteten och fördelning av riks-, region- respektive länssjukvård och förutsättningar för remisser till Umeå och regionsjukhus utanför regionen.
- Utveckling av vårdprogram
- Forsknings- och utvecklingsarbete
- Former för konsultationer och övriga besök från regionklinikerna på länssjukhusen
- Samarbete vad det gäller specialist- och efterutbildning.

Från Chefssamråd till RPO

- Under 2017 enades samtliga landsting/regioner i Sverige om att bygga upp ett nytt system för kunskapsstyrning – nationellt, sjukvårdsregionalt och regionalt
- Uppdragen till chefssamråden har därför kompletterats för att möjliggöra en infasning i det nationella systemet
- Chefssamråden har för 2018 ombetts att komplettera sin årliga rapport med nedanstående:
  - Utveckling av sjukvårdsregionalt programområde i relation till chefssamrådet
  - Socialstyrelsens arbete med nationell högspecialiserad vård (NHV)
  - Kompetensförsörjning
  - Tankar och planer inför år 2020
  - Arbete för att möjliggöra "Nära vård"

Från Chefssamråd till RPO

- Dialoger har hållits med samtliga chefssamråd
- Merparten kan övergå till att utgöra RPO från 2020
- Några områden återstår att utveckla
- Nya specifika uppdrag inför verksamhetsåret 2020 utöver RPO-uppdragen

Utgångspunkter RPO i norra Sverige

Nedanstående punkter beaktas alltid i det sjukvårdsregionala arbetet

- Den organisation vi inrättar för RPO ska bedömas som värdeskapande för sjukvårdsregionen
- Specifika norrländska förutsättningar bedöms och beaktas i uppdragen för RPO
- Främja en jämlik och jämställd vård i sjukvårdsregionen med säkra och effektiva vårdprocesser

Sjukvårdsregionala programområden (RPO) - uppdrag

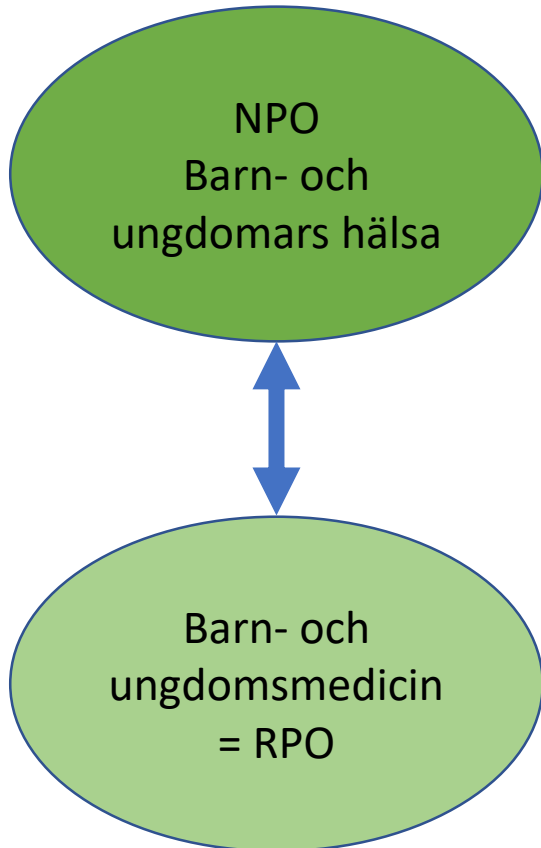

1. Inventera behov, bidra med frågor för nationell samverkan samt bidra med kunskap till respektive NPO:s behovsanalys och omvärldsbevakning
2. Ta emot nationella kunskapsunderlag, vid behov anpassa och skapa sjukvårdsregionala tillämpningar samt stödja spridning och implementering av dem
3. Samverka med relevanta registercentra och sjukvårdsregionala arbetsgrupper
4. Fördela arbete och ansvar mellan sjukvårdsregional vård och länssjukvård, centralisering och decentralisering
5. Identifiera och arbeta med specifika sjukvårdsregionala uppdrag

Nationella Programområden (NPO)		Respektive NPO speglar hela vårdkedjan: prevention, primärvård, specialistvård,	
Äldres hälsa		Palliativ samrådsgrupp	
Sällsynta sjukdomar		Nätverksbaserat arbete	
Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin		C Rehabilitering (endast del av RPO)	
Medicinsk diagnostik		C Bild-funktionsmed. / C Laboratoriemed.	
Mag- och tarmsjukdomar		C Internmedicin / C Allmänkirurgi	
Njur- och urinvägssjukdomar		C Internmedicin / C Allmänkirurgi	
Lung- och allergisjukdomar		C Internmedicin	
Levnadsvanor		Folkhälsoråd	
Infektionssjukdomar		Strama / C Internmedicin	
Endokrina sjukdomar		C Internmedicin	
Akut vård		C Anestesi, intensiv-, traumavård	
Öron-, näsa- och halssjukdomar	C Öron, näs och hals		
Ögonsjukdomar	C Ögon		
Tandvård	Tandvårdchefer / C Käkkirurgi		
Rörelseorganens sjukdomar	C Ortopedi		
Reumatiska sjukdomar	C Reumatologi		
Psykisk hälsa	Psykiatrinärverk norr		
Nervsystemets sjukdomar	C Neuro / C stroke		
Kvinnosjukdomar och förlösning	C Kvinnosjukdomar		
Hud- och könssjukdomar	C Hudsjukdomar		
Hjärt- och kärlsjukdomar	C Hjärtsjukvård (thorax/kardiologi)		
Cancersjukdomar (RCC i samverkan)	C Cancervården		
Barn och ungdomars hälsa	C Barn och ungdomsmedicin		
Nationella primärvårdsrådet - Sjukvårdsregionalt Chefssamråd (C) Primärvård			
Nationella samverkansgrupper (NSG) - Sjukvårdsregionala samverkansgrupper			
Metoder för kunskapsstöd		- BG NRF, RSK, VPD, JÄMVÅRD	
Kvalitetsregister		- RCN	
Uppföljning och analys		- RCN, , RCC/RCO, Arbetsgrupp analys/uppföljning	
Läkemedel/medicinteknik		- Läkemedelsrådet, MT-rådet	
Forskning/Life Science		- FUI-rådet, Forum Norr, <i>Den nationella gruppen är nybildad, uppdrag diskuteras</i>	
Patientsäkerhet		- <i>Under bildande</i>	
Strukturerad vårdinformation		- <i>Den nationella gruppen är nybildad, uppdrag diskuteras</i>	
Tillfälliga satsningar			

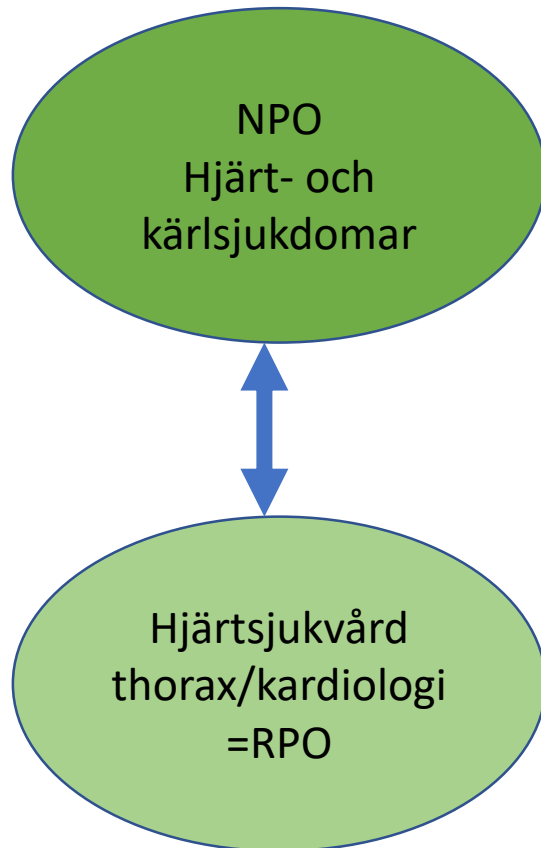

Barn- och ungdomsmedicin

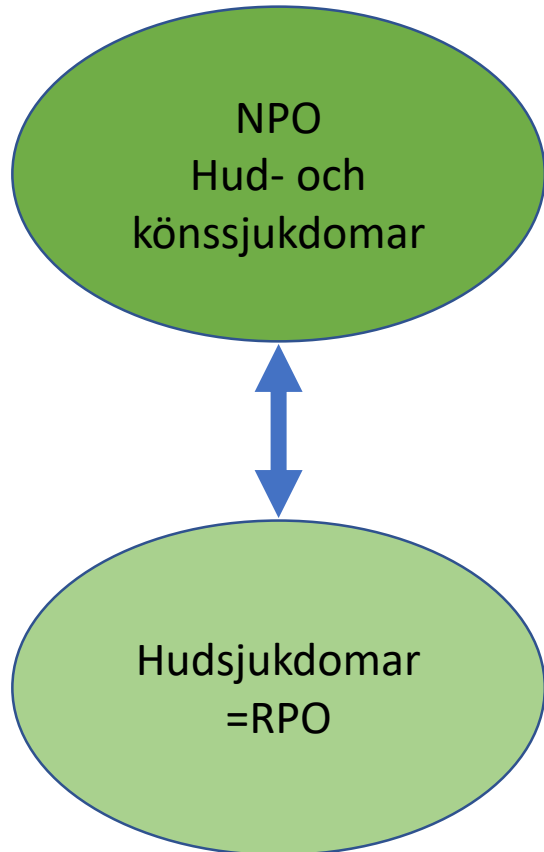
- Chefssamrådet för barn- och ungdomsmedicin har sedan länge ett väl fungerande samarbete och kan omgående övergå till ett RPO

Hjärtsjukvård

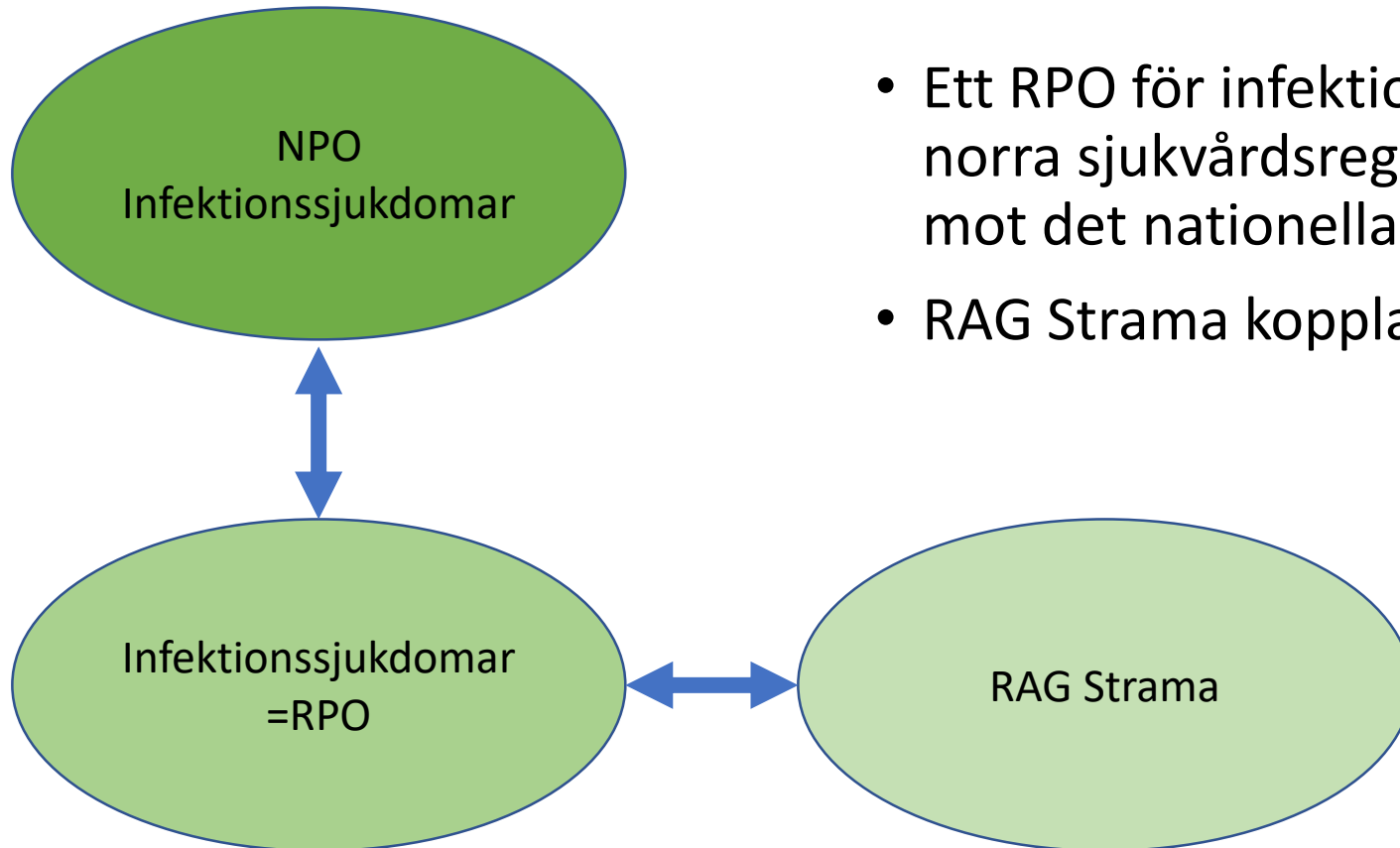
- Chefssamrådet för hjärtsjukvård matchar väl mot det nationella programområdet och kan omgående övergå till ett RPO

Hudsjukdomar

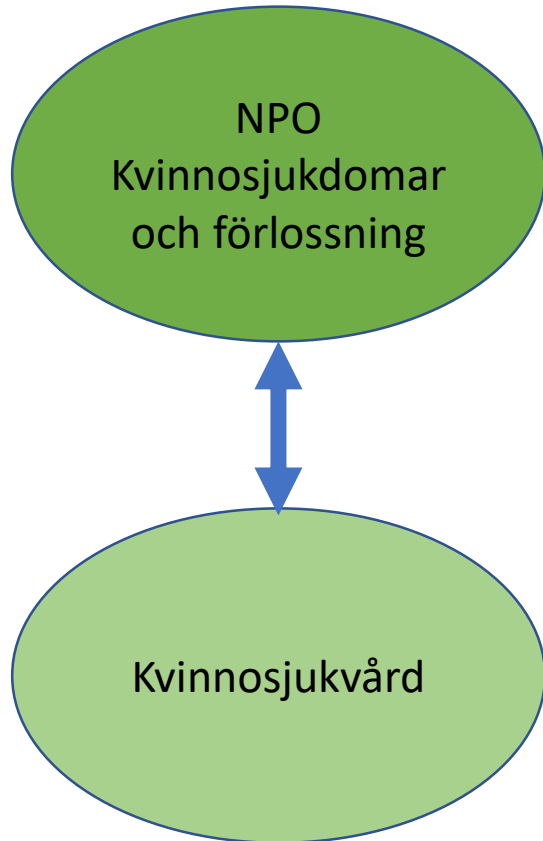
- Chefssamrådet för hudsjukdomar matchar väl mot det nationella programområdet och kan omgående övergå till ett RPO

Infektionssjukdomar

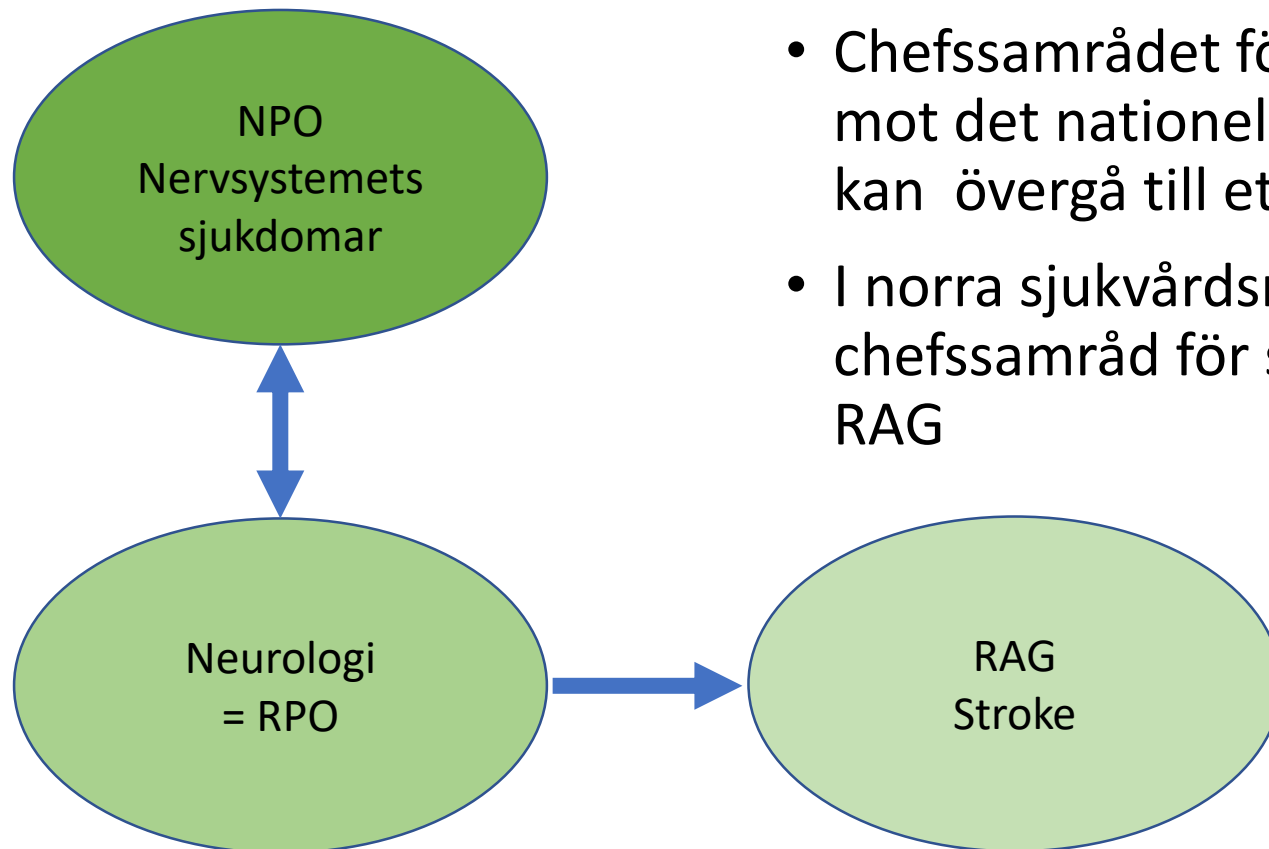
- Ett RPO för infektionssjukdomar bildas i norra sjukvårdsregionen som matchar mot det nationella programområdet
- RAG Strama kopplas till RPO

Kvinnosjukdomar

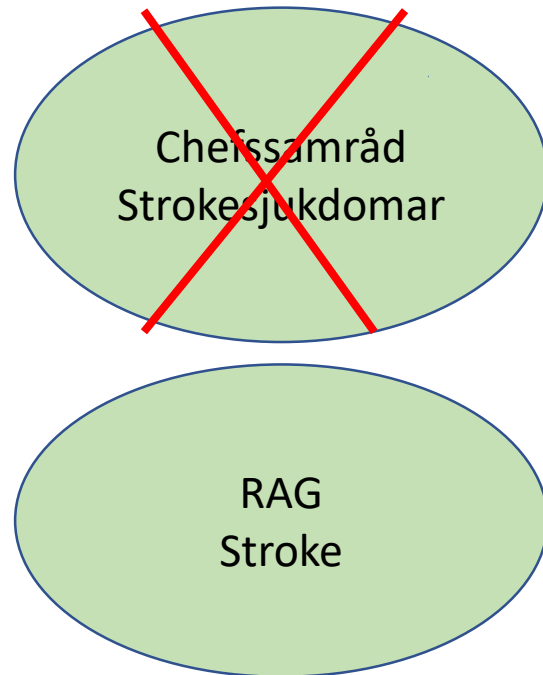
- Chefssamrådet för kvinnosjukdomar matchar väl mot det nationella programområdet och kan omgående övergå till ett RPO

Neurologi

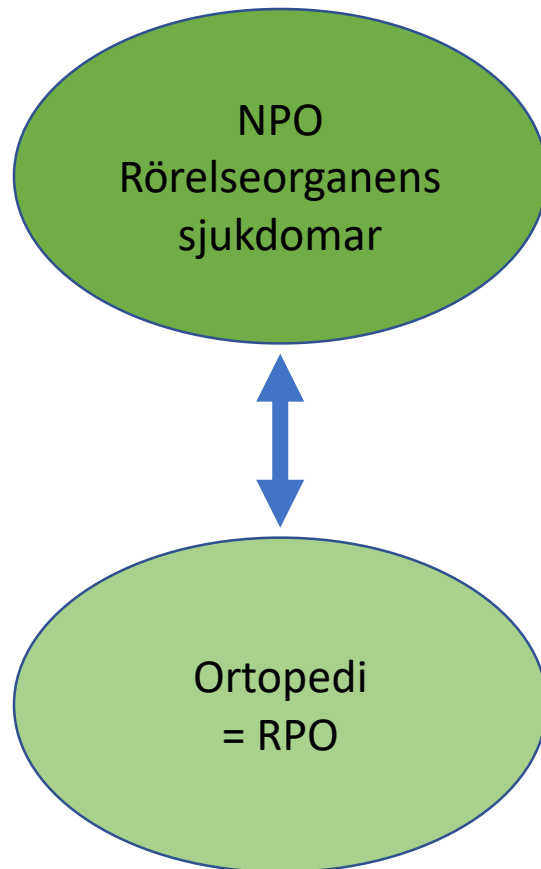
- Chefssamrådet för neurologi matchar mot det nationella programområdet och kan övergå till ett RPO
- I norra sjukvårdsregionen finns också ett chefssamråd för stroke, vilket bildar en RAG

Strokesjukvård

- Chefssamrådet för strokesjukvård upphör och övergår till RAG under RPO neurologi

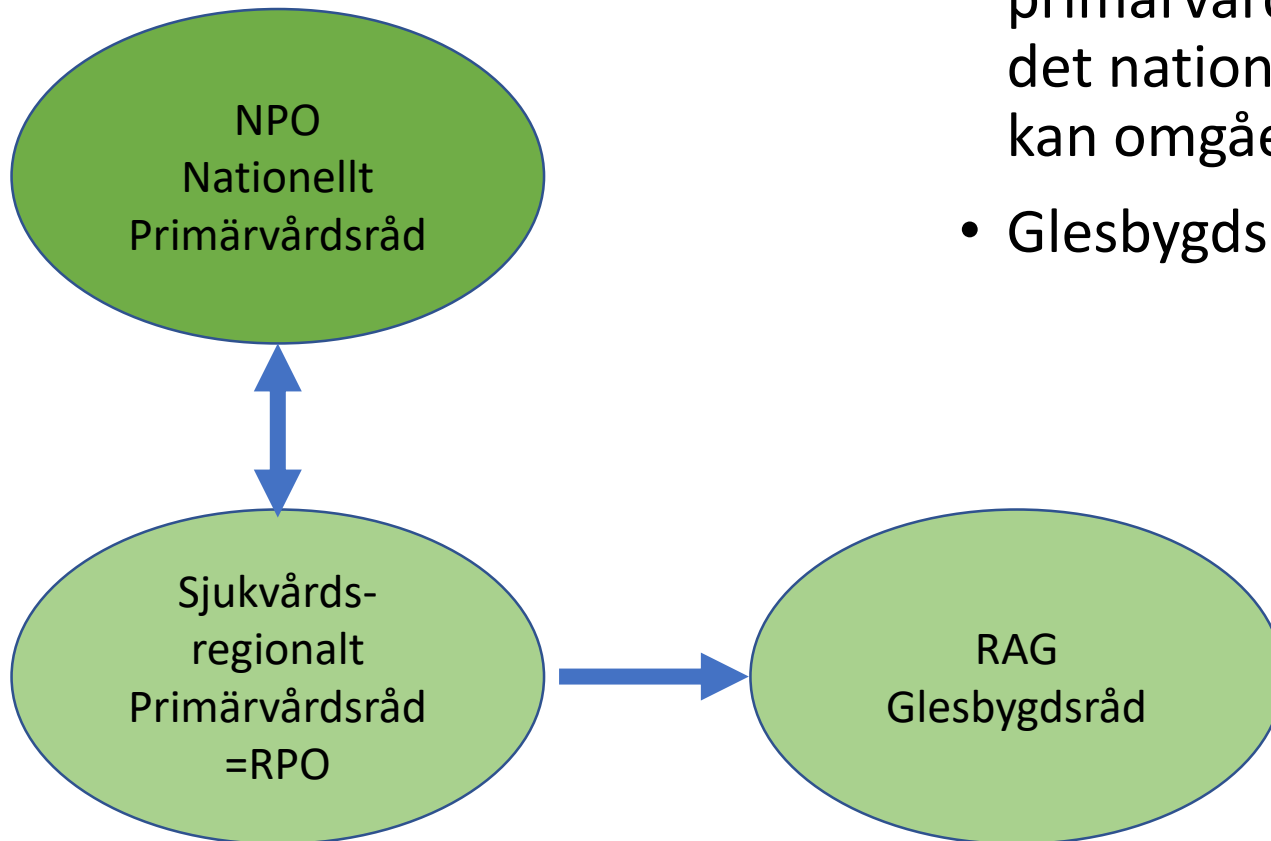
Ortopedi

- Chefssamrådet för ortopedi matchar väl mot det nationella programområdet och kan omgående övergå till ett RPO

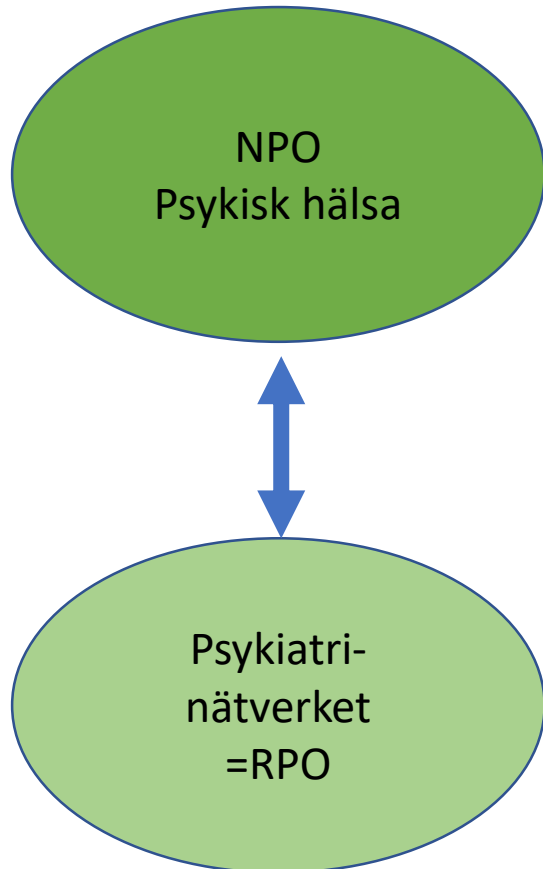

Primärvård

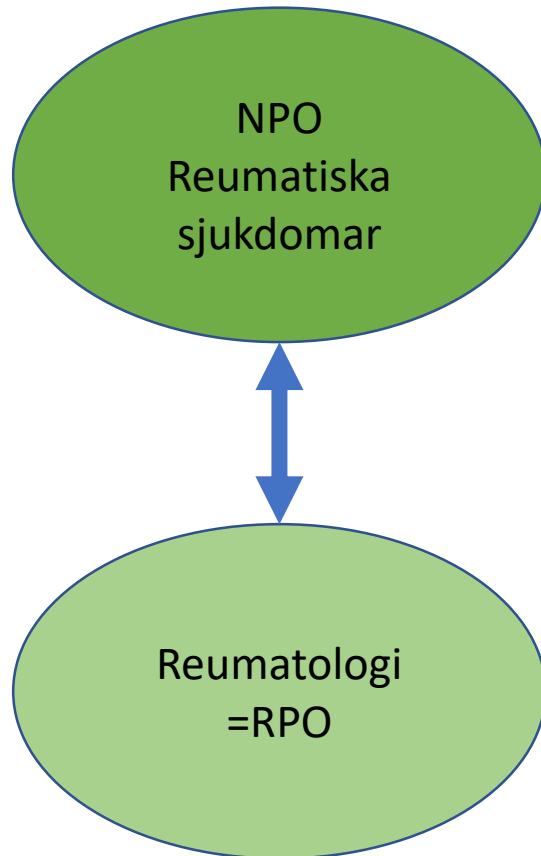
- Det nybildade sjukvårdsregionala primärvårdsrådet matchar väl mot det nationella programområdet och kan omgående övergå till ett RPO
- Glesbygdsrådet bildar en RAG

Psykiatri

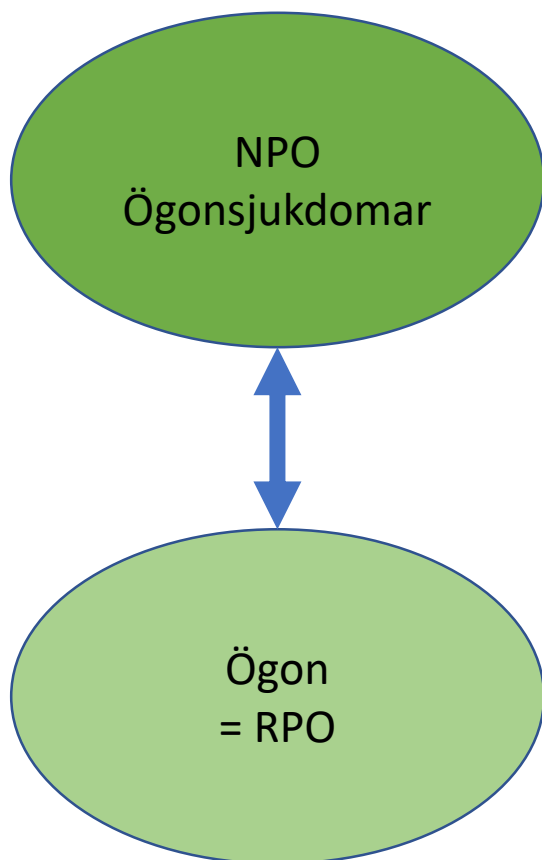
- Det sjukvårdsregionala psykiatrinätverket matchar väl mot det nationella programområdet och kan omgående övergå till ett RPO

Reumatologi

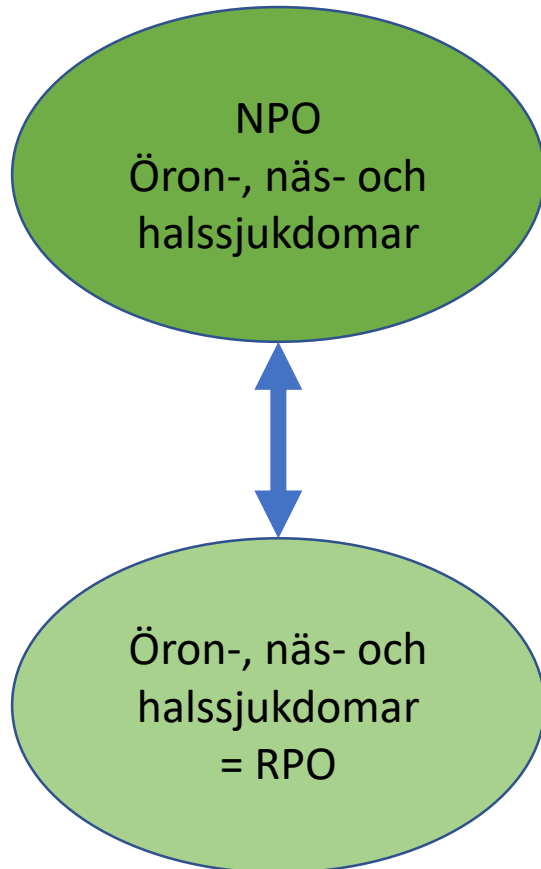
- Chefssamrådet för Reumatologi matchar väl mot det nationella programområdet och kan omgående övergå till ett RPO

Ögonsjukvård

- Chefssamrådet för Ögon matchar väl mot det nationella programområdet och kan omgående övergå till ett RPO

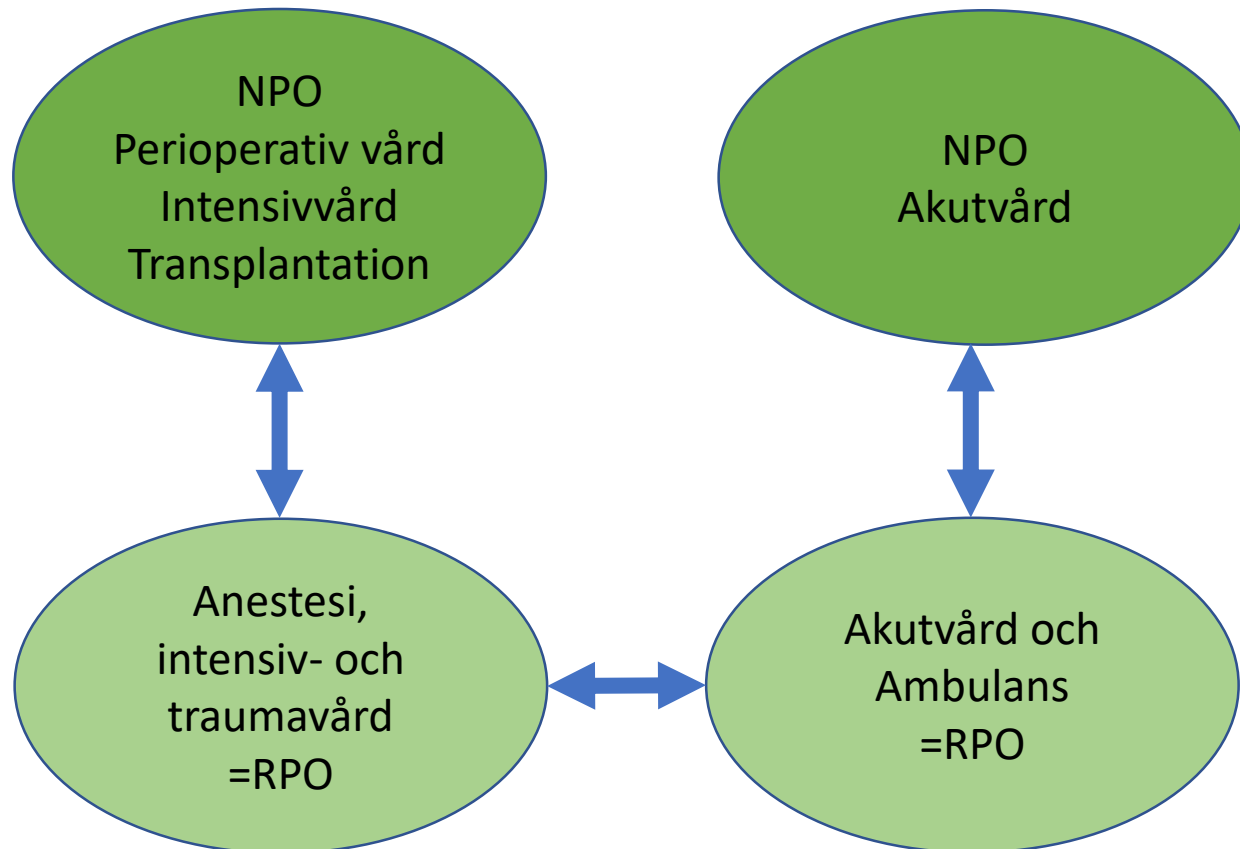
Öron-, Näs, och halssjukdomar

- Chefssamrådet för öron, näsa och hals matchar väl mot det nationella programområdet och kan omgående övergå till ett RPO
- Behov av att förtydliga representationen

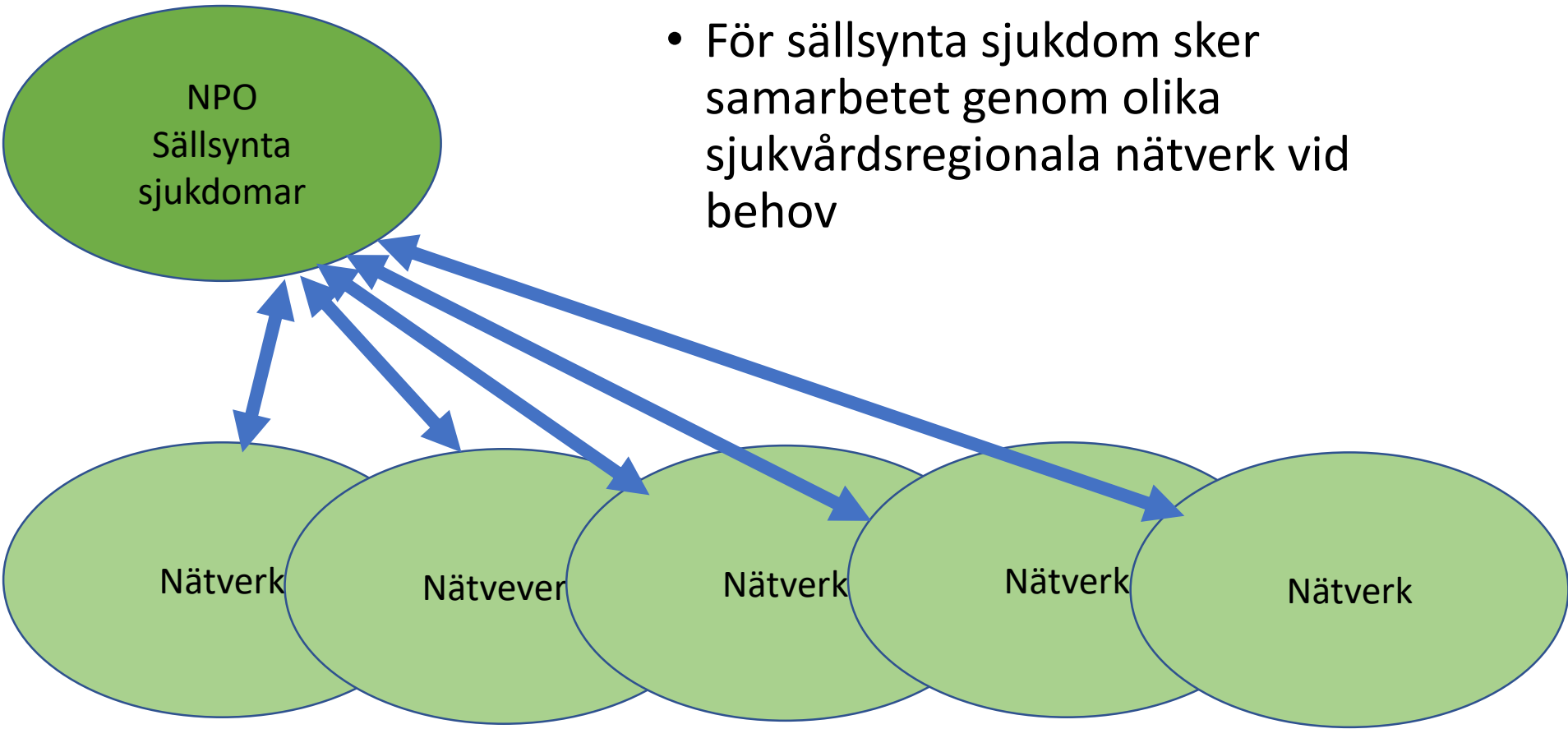
Perioperativ vård, intensivvård och transplantationer

Akutvård

- NPO Akut vård delas upp i två grupper
- Norra har haft ett chefssamråd, som gärna ser att man följer den nationella uppdelningen
- Innebär två nya RPO som samarbetar

Sällsynta sjukdomar

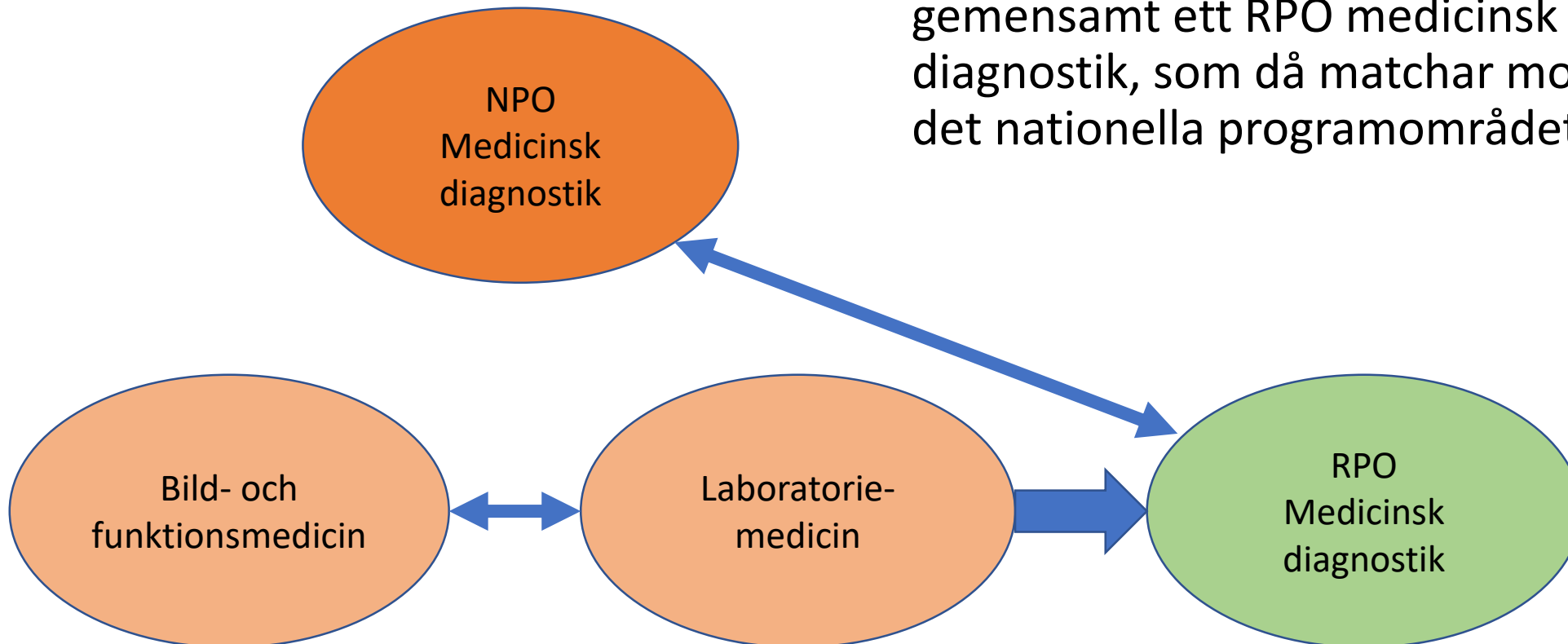
- För sällsynta sjukdom sker samarbetet genom olika sjukvårdsregionala nätverk vid behov

Bild- och funktionsmedicin

Laboratoriemedicin

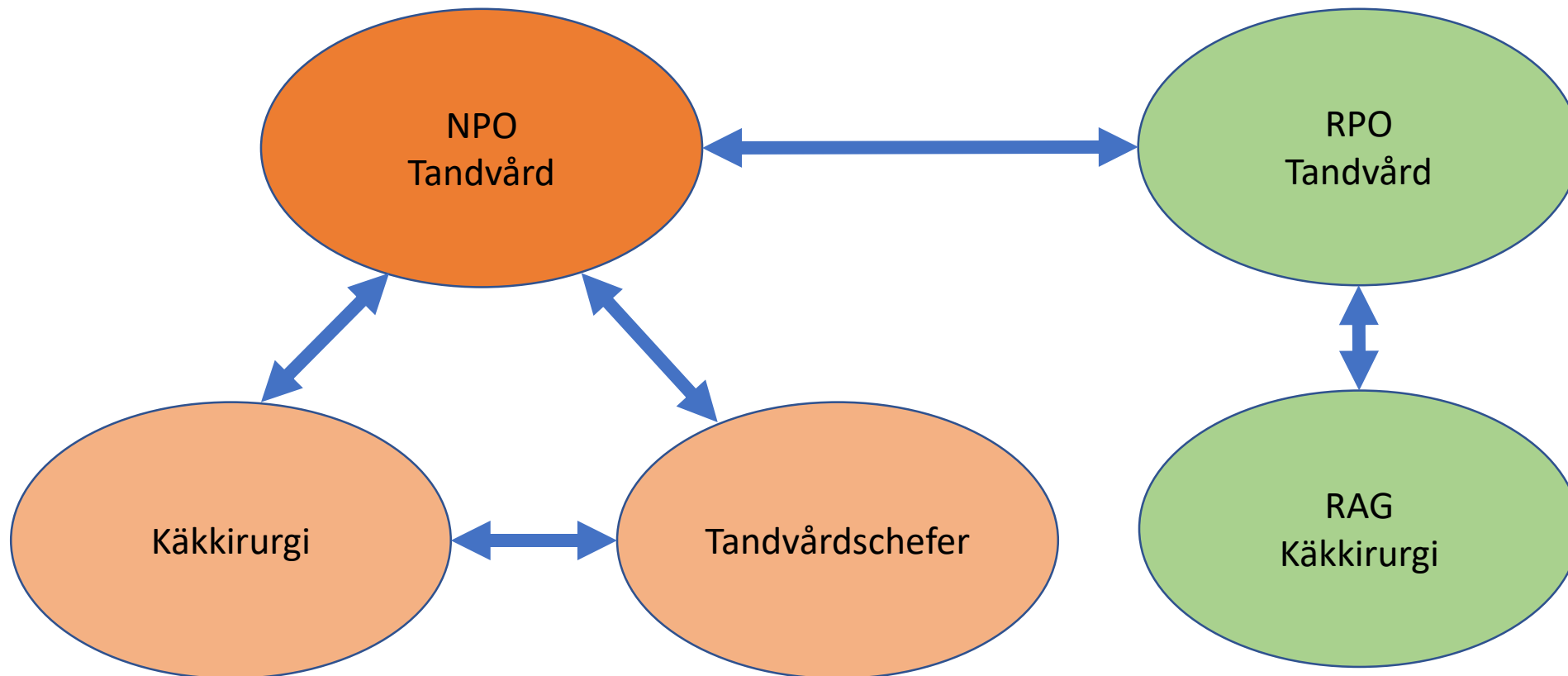
- Chefssamråden Bild- och funktionsmedicin och Laboratoriemedicin bildar gemensamt ett RPO medicinsk diagnostik, som då matchar mot det nationella programområdet

Käkkirurgi

- Nätverket för tandvårdschefer bildar ett RPO
- Käkkirurgin utgör en RAG till Tandvård

Allmän kirurgi

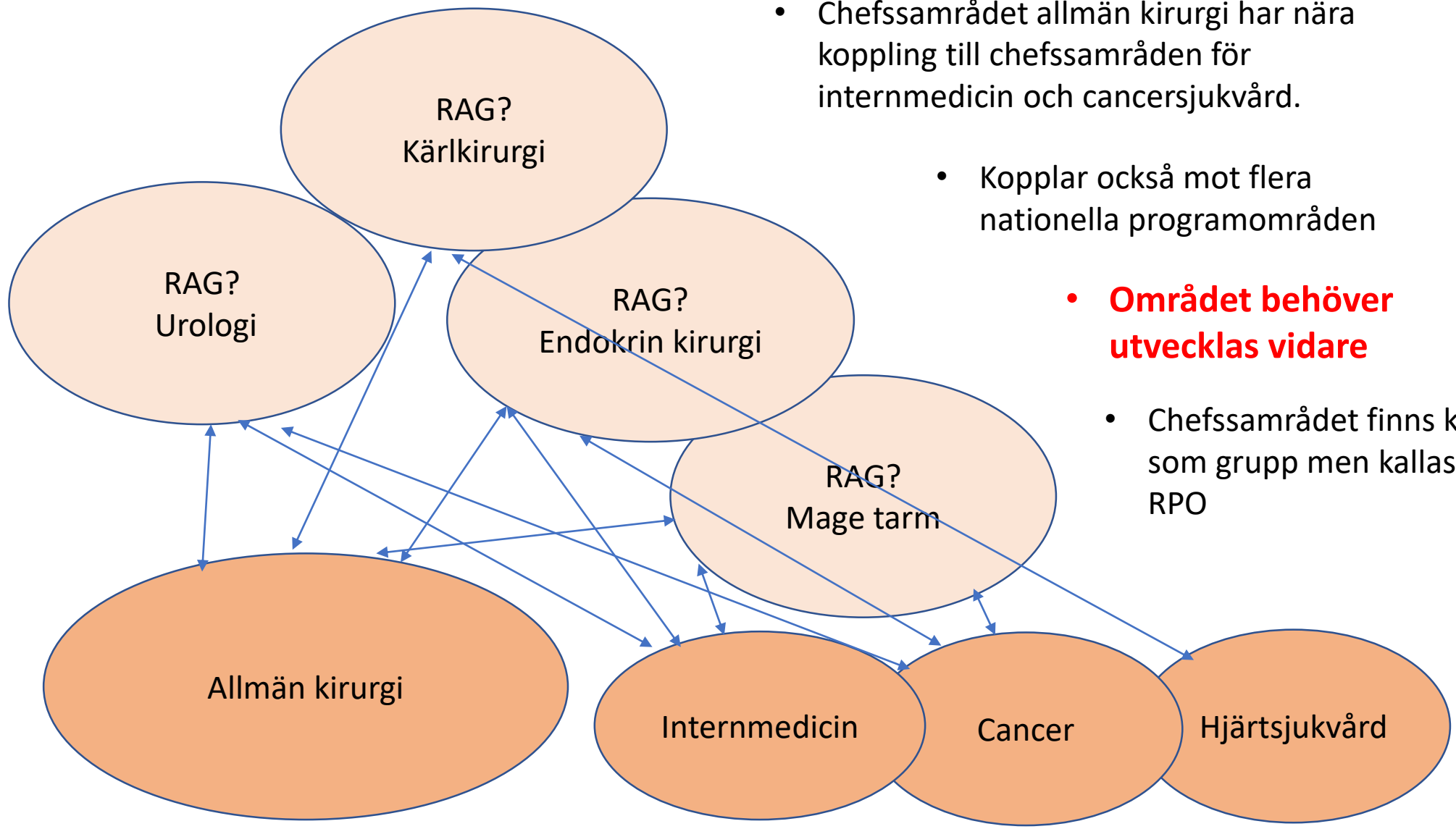

- Chefssamrådet allmän kirurgi har nära koppling till chefsamråden för internmedicin och cancersjukvård.

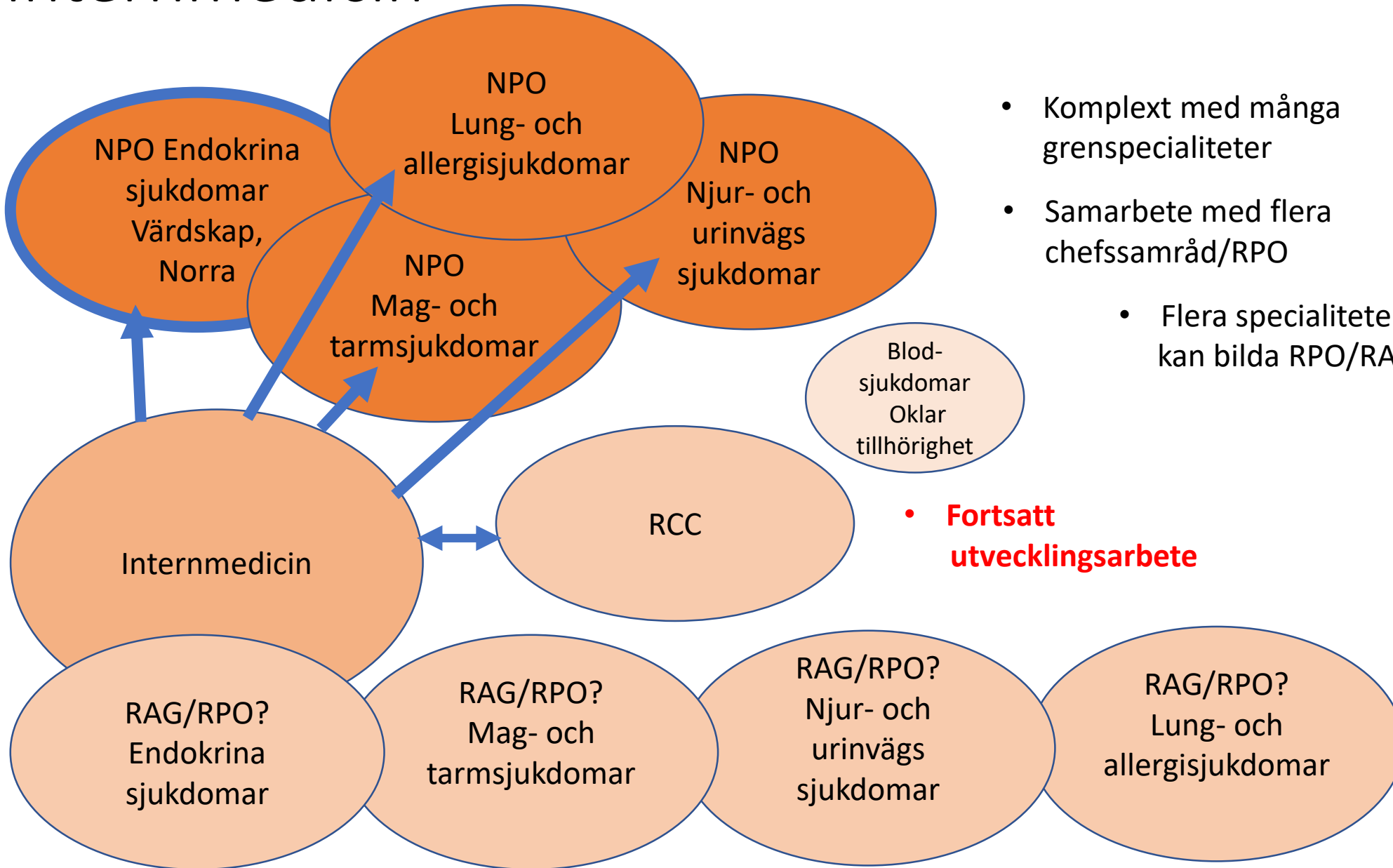
- Kopplar också mot flera nationella programområden

• **Området behöver utvecklas vidare**

- Chefssamrådet finns kvar som grupp men kallas RPO

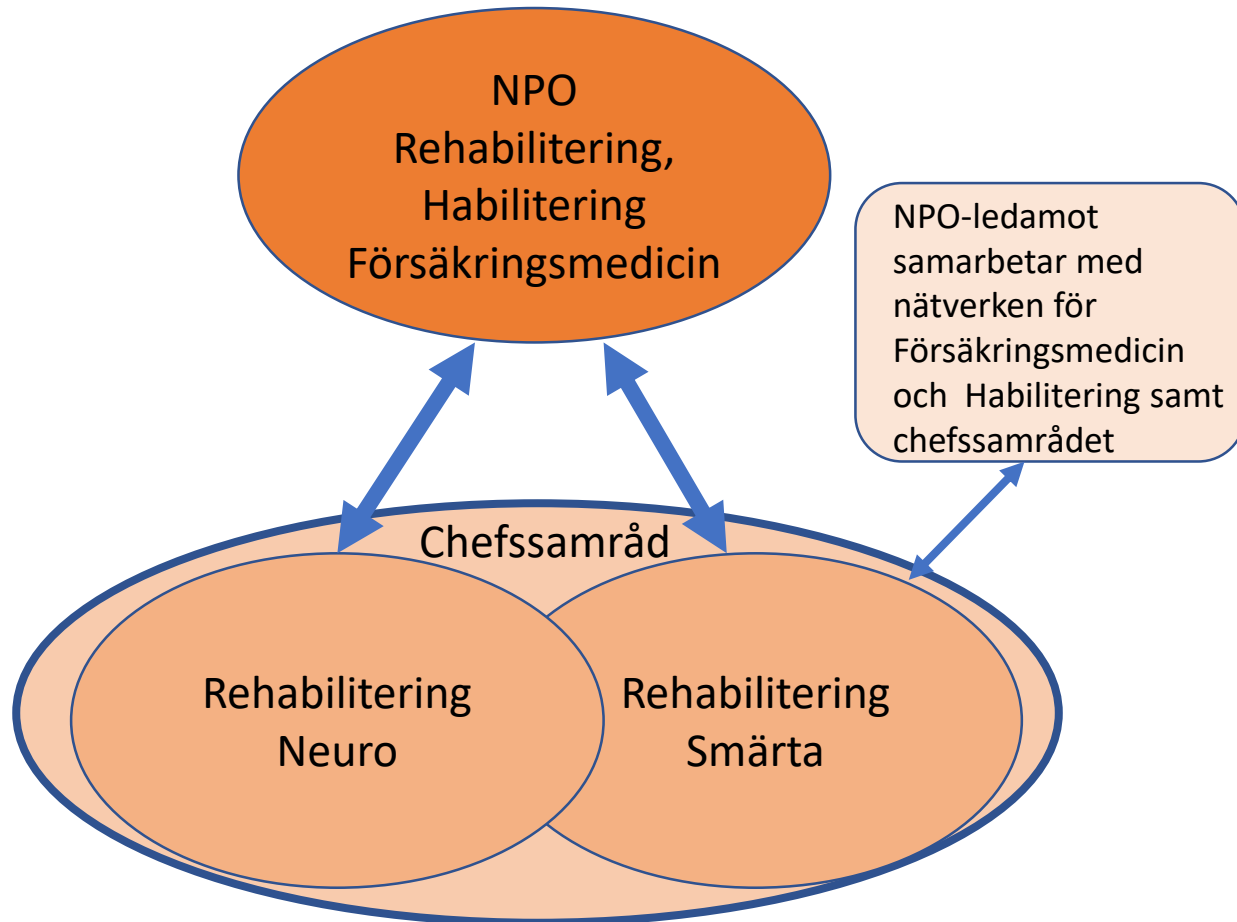
Internmedicin

- Komplext med många grenspecialiteter
- Samarbete med flera chefssamråd/RPO
  - Flera specialiteter kan bilda RPO/RAG:ar

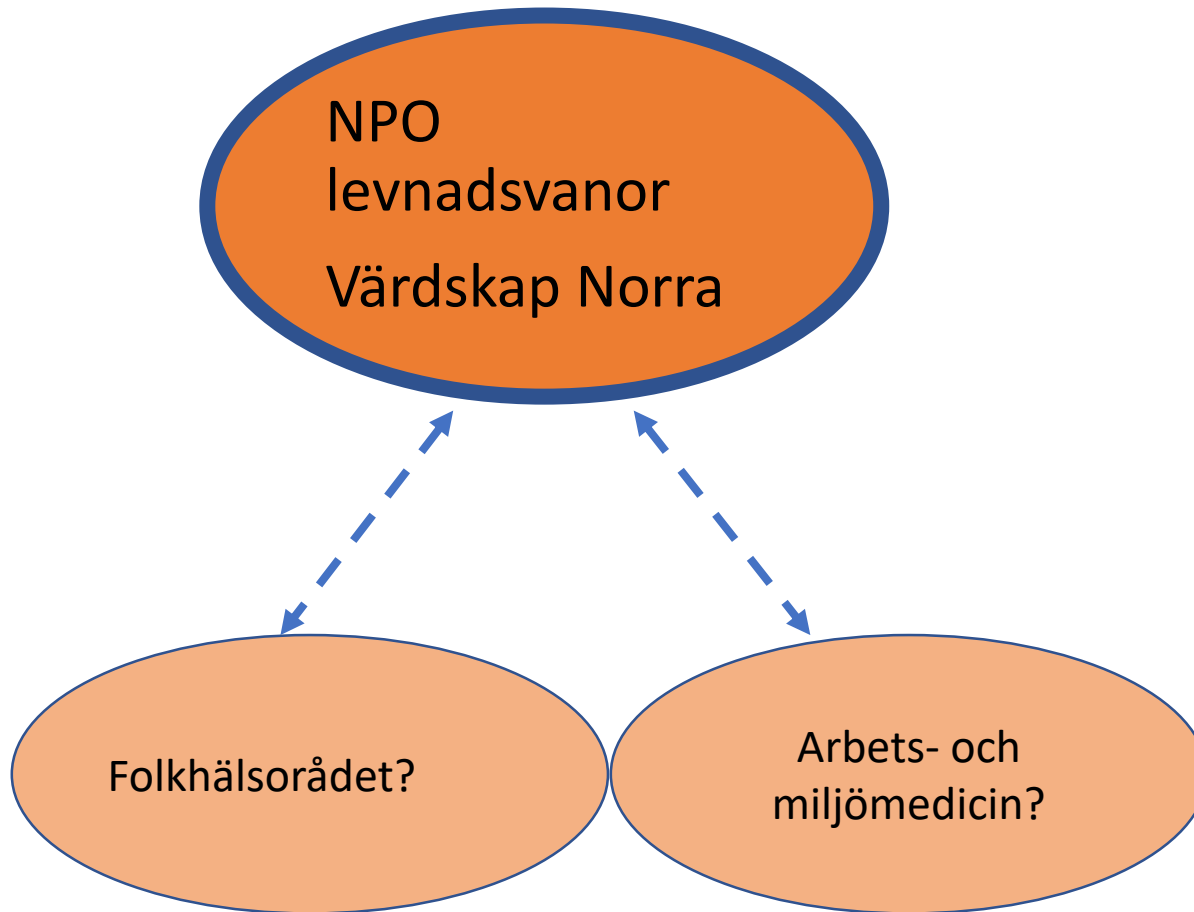
• **Fortsatt utvecklingsarbete**

Rehabilitering

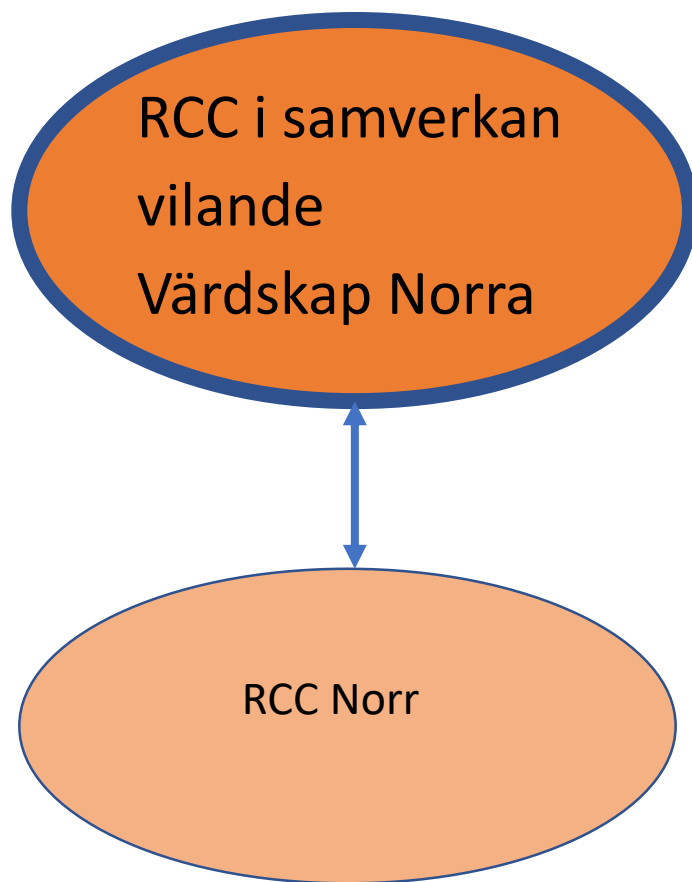
- De sjukvårdsregionala grupperna behöver klargöra hur samarbetet ska utvecklas för att anpassas till systemet för kunskapsstyrning.
- NPO-ledamoten och ordförande ansvarar för att det sker
- NRF kan bistå i arbetet
- **Fortsatt utvecklingsarbete**

Levnadsvanor

- Programområdet är nybildat och kartläggning pågår
- **Fortsatt utvecklingsarbete**

Cancersjukvård

- Vårdskapet ligger fortfarande på SKL
- Förberedelsearbete och diskussioner pågår om hur och när vårdskapet övergår till Norra sjukvårdsregionen

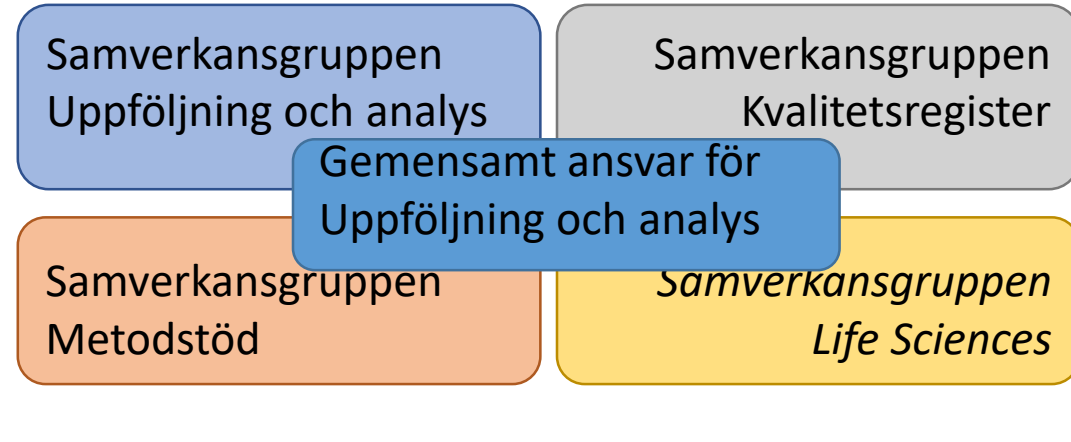
Ej klarlagda områden

- Äldres hälsa
- Samverkan med kommunerna
- Patientmedverkan

Nationella och Sjukvårdsregionala samverkansgrupper – NSG och RSG

- Metoder för kunskapsstöd
- Kvalitetsregister
- Uppföljning och analys
- Forskning/Life science
- Patientsäkerhet – sjukvårdsregional samverkansgrupp bildad
- Läkemedel - Läkemedels och MT-råden
- Strukturerad vårdinformation - Nybildad
- Utveckling - Nybildad

Nationella Programområden (NPO)															Respektive NPO speglar hela vårdkedjan: prevention, primärvård, specialistvård														
Akut vård	Barn och ungdomars hälsa	Cancersjukdomar (RCC i samverkan)	Hjärt- och kärlsjukdomar	Hud- och könssjukdomar	Infektionssjukdomar	Hud- och könssjukdomar	Kvinnosjukdomar och förlossning	Nervsystemets sjukdomar	Medicinsk diagnostik	Periopdrativ vård, intensivvård och transplantation	Psykisk hälsa	Reumatiska sjukdomar	Rörelseorganens sjukdomar	Sällsynta sjukdomar	Tandvård	Ögonsjukdomar	Öron-, näsa- och halssjukdomar	Endokrina sjukdomar	Levnadsvanor	Lung- och allergisjukdomar	Njur- och urinvägssjukdomar	Mag- och tarmsjukdomar	Rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin	Äldres hälsa					
Nationella primärvårdsrådet - Sjukvårdsregionalt Chefssamråd Primärvård																													
Akutvård och Ambulans	Barn och ungdomsmedicin	RCC Norr	Hjärtsjukvård (thorax/kardiologi)	Hudsjukdomar	Infektion o strama	Kvinnosjukdomar	Neuro	BFM /Laboratoriemed.	Anestesi, intensiv-, traumavård	Psykiatrinätverk norr	Reumatologi	Ortopedi	Nätverksbaserat arbete	Tandvård och Käkkirurgi	Ögon	Öron, näs och hals	Interntmedicin	Folkhälsoråd o AMM	Interntmedicin	Interntmedicin / Allmänkirurgi	Interntmedicin / Allmänkirurgi	Rehabilitering (endast del av RPO)	Palliativ samrådsgrupp						
Nationella samverkansgrupper (NSG) - Sjukvårdsregionala samverkansgrupper																													
Metoder för kunskapsstöd - BG NRF, RSK, VPD, JÄMVÅRD																													
Kvalitetsregister - RCN, RCO/RCC																													
Uppföljning och analys - RCN, RCO/RCC, Arbetsgrupp analys/uppföljning																													
Läkemedel/medicinteknik - Läkemedelsrådet, MT-rådet																													
Forskning/Life Science - FUI-rådet, Forum Norr																													
Patientsäkerhet - sjukvårdsregional samverkansgrupp patientsäkerhet																													
Strukturerad vårdinformation - Den nationella gruppen är nybildad, uppdrag diskuteras																													
Utveckling och ledarskap - ny																													
Tillfälliga satsningar																													
 = kommunsamarbete, nationellt beslutade																													

Nio punkter för fortsatt arbete

1. Benämningar för chefssamråd ändras till Sjukvårdsregionala programområden RPO från verksamhetsåret 2020.
2. Uppdraget till RPO utgör en generisk mall för grupperna som kompletteras med specifika uppdrag utifrån de dialoger som årligen förs.
3. Sammansättningen i RPO ska vara linjeansvariga chefer och professionsföreträdare
4. Linjeansvariga chefer kan delegera uppdraget som RPO-ledamot till annan som har mandat att fatta beslut om rekommendationer.
5. Dagordningar för möten i RPO kan delas upp i linjefrågor och frågor för kunskapsstyrning.
6. Adjungering av specifik kompetens kan ske vid behov till RPO.
7. Organisation och uppdrag anpassas efter specifika förutsättningar och behov för varje område
8. Uppföljning av uppdragen sker minst en gång per år genom att NRF bjuder in till dialogmöten som komplement till skriftliga rapporter
9. För de NPO som ännu ej har någon tydlig hemvist i befintligt chefssamråd, bjuds norra sjukvårdsregionens NPO-ledamöter in för dialog. Detsamma gäller för verksamheter som inte har någon tydlig hemvist i befintliga chefssamråd. Syftet är att fasa in samtliga områden i de strukturer för kunskapsstyrning som byggs upp i norra sjukvårdsregionen.

Kahoot!

Standardiserade vårdförlopp SVF

Överenskommelse med staten

- Regeringen vill underbygga det pågående utvecklingsarbetet med det nationellt gemensamma systemet för kunskapsstyrning i hälso- och sjukvård – Sveriges regioner i samverkan
- Standardiserade vårdförlopp ska därmed bli en del av kunskapsstyrningen

Utökade förväntningar på nya SVF
i överenskommelsen med staten
jämfört med SVF inom cancerområdet.

Vad utmärker ett SVF?

- ① ✓ Omfatta en **större del av vårdkedjan**, inklusive uppföljning och rehabilitering
- ✓ Kunna startas **oavsett var i vårdkedjan** patienten befinner sig
- ✓ **Patientkontrakt** skall vara en central del i arbetet med SVF på nya områden

Vad utmärker ett SVF?

② Kriterier

- ✓ Kunna inbegripa **flera specialiteter**
- ✓ Kunna starta i **primärvården** och vid behov innefatta den **kommunala hälso- och sjukvården och socialtjänstinsatser**
- ✓ Kunna innefatta patienter med **komplexa och långvariga sjukdomar**
- ✓ Utgå från **nationella vårdprogram** som finns eller utarbetas
- ✓ Utformas så de kan **följas i de nya digitala vårdstöden** som landstingen upphandlar

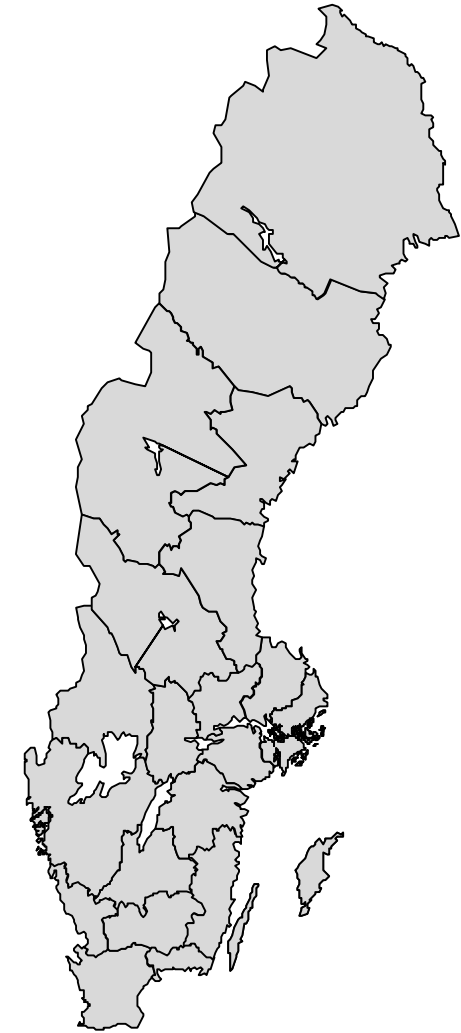

I samarbete mellan regionerna och SKL

Sjukvårdsregionerna

- processleder utarbetandet av enskilda SVF enligt den process som tas fram i nationell samverkan
- bidrar med de resurser som finns sjukvårdsregionalt och regionalt inom kunskapsstyrningsorganisationen
- förbereder infrastruktur för hur implementering ska ske i samverkan med regionerna, vilka har fått särskilda medel för detta ändamål

I samarbete mellan regionerna och SKL

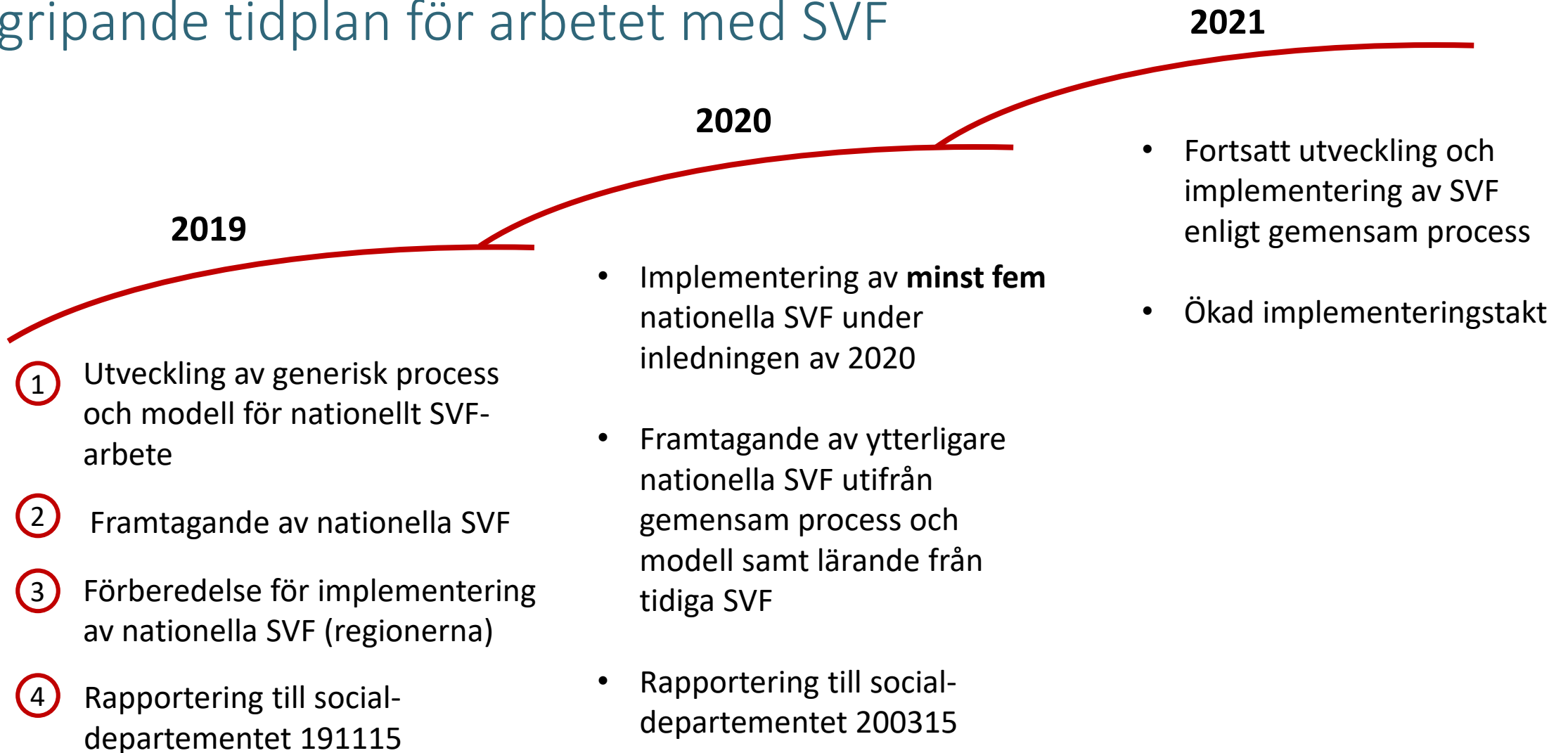
Den nationella stödfunktionen kommer i samarbete med nationella samverkansgrupper:

- utarbeta en process för att ta fram SVF och nationella vårdprogram
- ta fram arbetssätt för hur SVF ska följas upp och utvärderas
- stödja utformningen av SVF och nationella vårdprogram för tillämpning i digitala system
- vara övergripande strategiskt och operativt kommunikationsstöd på nationell nivå

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Övergripande tidplan för arbetet med SVF

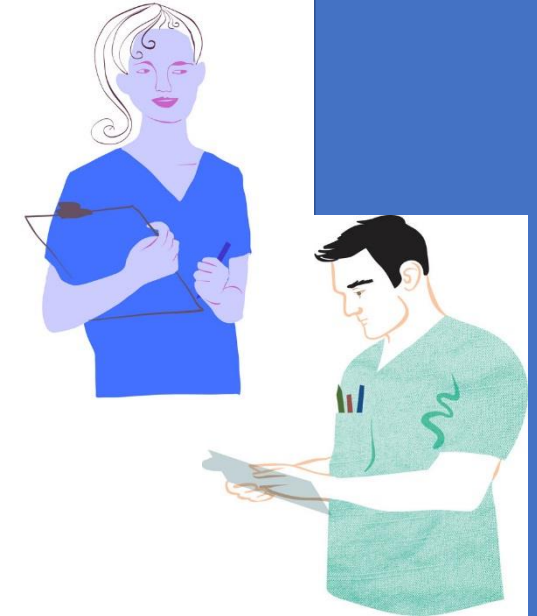

Ekonomisk omfattning av överenskommelsen 2019 ff

- **30 mkr** - fördelas lika till de sex sjukvårdsregionerna (faktureras via SKL)
  - ta fram minst fem standardiserade vårdförlopp
- **60 mkr** - baseras på befolkningsunderlaget i respektive region
  - rusta den sjukvårdsregionala strukturen för kunskapsstyrning för att kunna implementera nya standardiserade vårdförlopp
- **10 mkr** - tilldelas SKL
  - koordinera och stödja det nationellt gemensamma arbetet
  - Det ingår att stödja nationella vårdprogram, standardiserade vårdförlopp, uppföljning av dessa, samt anpassa till digitala vårdinformationssystem
- Reserverade medel för 2020: 300 mkr och 2021: 500 mkr

Status september 2019

- Omvärldsanalys
  - Intervjuer, utblick andra länder, cancer
- Generisk process och modell med tillhörande mallar, skrivinstruktioner etc. arbetas fram
  - Workshop-internat 2-3/9
- Uppstart
  - Gemensamt uppstartsmöte för NPO och NAG-SVF (11/9)
  - Startmöte sjukvårdsregionalt uppdrag (16/9)
  - Vecka 39 NAG-SVF påbörjar sina arbeten

Utsedda standardiserade vårdförlopp

SVF	NPO	Vårdregion
Hjärtsvikt	Hjärt- och kärlsjukdomar	Uppsala Örebro
Kritisk ischemi	Hjärt- och kärlsjukdomar	Uppsala Örebro
Reumatoid artrit	Reumatiska sjukdomar	Stockholm Gotland
Schizofreni och schizofrenilikande tillstånd	Psykisk hälsa	SKL (Västra vilande)
Stroke	Nervsystemets sjukdomar	Syd
Höftartros	Rörelseorganens sjukdomar	Väst
Kol	Lung- och allergisjukdomar	Väst
Osteoporos	Endokrina sjukdomar	Norr
Sepsis	Infektionssjukdomar	Stockholm Gotland
Utredning av kognitiv svikt/demenssjukdomar	Äldres hälsa	Uppsala Örebro

1

2

Förutsättningar för att utveckla en generisk beskrivning av **rehabilitering** respektive **levnadsvanor**, som kan ingå i andra SVF, undersöks

Standardiserade vårdförlopp - SVF

- NPO Endokrina sjukdomar har ansvaret för SVF Osteoporos
- 30 mkr fördelat till sjukvårdsregionerna
  - 5 mkr till NRF ska användas för att stödja regionerna i arbetet
  - ordförande, processledare, ekonomistöd, kommunikationsstöd, analys och uppföljning stöd, administrativt stöd mm ska byggas upp
- 60 mkr fördelas till regionerna baserat på befolkningsunderlag
  - För att implementera SVF i verksamheterna

Förbundsdirektörens rapport i övriga frågor

FD rapport i övriga frågor

- Notera respektive godkända informationen i Förbunds-
direktionens protokoll
- Beredande arbetsgrupper till FUI-rådet
- Samordnad utveckling för god och nära vård i ett
glesbygdsperspektiv
- Avstämning utredning angående sjukvårdsregional HTA-funktion
- Gemensamt regelverk gällande boende och logi för patienter och
närstående vid nationell högspecialiserad vård
- Socialstyrelsens besök ang nationell högspecialiserad vård 4
december
- WS i kompetensförsörjningsfrågor 3 december

